

Göteborgs begravningsamfällighet
ÅRSRAPPORT 2021

Innehåll

- 3** En verksamhet lyhörd för förändring
- 4** Det hände 2021
- 8** 36 begravningsplatser
- 9** 7 ceremonilokaler
- 10** Några siffror från vår verksamhet
- 12** Om begravningsverksamheten
- 15** Begravningsverksamhetens ekonomi 2021
- 16** Resultat- och balansräkning
- 17** Flerårsöversikt och definitioner
- 18** Begravningsstyrelse och begravningsombud

BILDFÖRTECKNING

Framsidan:

Lagledare Charlotta Mellqvist och säsongsarbetare Anton Klavborn sommarplanterar på Lundby gamla kyrkogård, foto: Birgitta Löwing Kiser

Sidan 3:

Eric Muhl och Cissi Hammer, foto: Birgitta Löwing Kiser

Sidan 4:

Träd tas ned efter blixtnedslag, foto: Jaana Rintala Berndtsson

Angereds nya askgravlund, foto: Linnéa Cornelius

Johan Fors fyller i text på gravsten, foto: Birgitta Löwing Kiser

Sidan 5:

Gravsten läggs ned, foto: Johan Fors

Skunkkalla på Billdals kyrkogård, foto: Jaana Rintala Berndtsson

Grind på Nya Varvets kyrkogård, foto: Jaana Rintala Berndtsson

Sidan 6:

Säsongsarbetare på Östra kyrkogården, foto: Birgitta Löwing Kiser

Container för brännbart avfall, foto: Hanna Hermansson

Svampangripen oxelallé på Lundby nya kyrkogård, foto: Elise Nässén

Minneslundan på Lundby gamla kyrkogård, foto: Jaana Rintala Berndtsson

Sidan 7:

Alla helgons dag på Västra och Kviberg, foto: Birgitta Löwing Kiser

Snön kom till första advent, foto: Jonna Loncarevic

Korvgrillning på Västra, foto: Mattias Hagberg

Sidorna 8-9:

Kartor och grafik: Maria Mannberg

Sidan 11:

Urna, foto: Johannes Frandsen/Ikon

Plantering, foto: Birgitta Löwing Kiser

Sidan 18:

Eric Muhl, foto: Birgitta Löwing Kiser

Ann-Marie Ericson, foto: Martin Schild

Sten Janson, foto: Ulf Janson

Sidan 19:

Vårbild från Östra kyrkogården, foto: Birgitta Löwing Kiser

Vinterbild från Västra kyrkogården, foto: Birgitta Löwing Kiser

Göteborgs begravningsverksamhet är miljödiplomerad enligt Svensk Miljöbas

Tryck: Lenanders Grafiska AB Kalmar 2022

En verksamhet lyhörd för förändring

Årsrapporten du har i din hand speglar en del av det arbete som utförts under 2021 för att begravningsplatserna i Göteborg ska kunna vara de platser de är ämnade att vara – platser där vi kan minnas, sörja och finna fotfäste i livet. Begravningsplatserna är härutöver gröna och vackra rum som bidrar till renare luft och bättre miljö i staden i stort.

Under 2021 fastställde begravningsverksamheten nya riktlinjer för begravningsverksamheten – ett viktigt dokument som ska styra inriktningen för förvaltningen och utveckling av begravningsverksamheten i Göteborg. I dokumentet uttrycker vi begravningsplatsernas syfte så här: Begravningsplatserna ska vara rum för sorg, minnen och existentiella tankar och de ska ge utrymme för både kulturell och religiös mångfald.

Göteborg är ett tillväxtområde och staden har höga ambitioner när det gäller att locka fler invånare och verksamheter. Detta får naturligtvis konsekvenser för begravningsverksamheten som behöver utvecklas för att möta behoven. En stor utmaning är att möta invånarnas mångfald på begravningsplatserna. Vår ambition är att begravningsplatserna och vår verksamhet ska kunna bidra

till förståelsen mellan den mångfald av människor, traditioner och uttryck som möts på Göteborgs begravningsplatser nu och i framtiden. För att lyckas behöver vi, utöver att behärska vårt grunduppdrag, kontinuerligt bevaka utvecklingen i omvärlden och vara duktiga på att kommunicera både inom verksamheten och med göteborgarna.

Sist men inte minst vill vi uppmärksamma och föra dialog kring barnens perspektiv. Ibland besöker barngrupper kyrkogårdarna och barnen får genom sina pedagoger lära sig att man inte ska gå på gravar eller klättra på gravstenar och att man behöver visa hänsyn till andra besökare. Men vad tänker barnen och hur ser de på våra begravningsplatser? Är det platser för sorg eller kanske snarare för glädje över minnen av en älskad mor- eller farförälder? Hur kan vi hjälpa till?

Med tacksamhet för ett insiktsfullt och medvetet samarbete under 2021 och hopp inför året som kommer!

*Göteborg i april 2022
Eric Muhl, ordförande,
och Cissi Hammer, förvaltningschef*

Till vänster: Eric Muhl, här på Östra kyrkogården vid Redbergsplatsen i Göteborg, ordförande i begravningsstyrelsen.

Till höger: Cissi Hammer, förvaltningschef i Göteborgs begravningsverksamhet.

Det hände 2021

Överst: Den nya askgravlunden på Angereds kyrkogård blev klar under året. Där finns en ljushållare och en granitpelare för namnplaketter.

Till vänster: I augusti slog blixten ned och orsakade en spricka i en cirka 120 år gammal tysklönn på Östra kyrkogården. Arborist tillkallades och bedömde att trädet måste tas ned. Det fick ske med försiktighet för att inte skada gravplatserna intill. När trädet var nedtaget såg vi att det fanns röta inuti trädstammen.

Ovan: Under en frodig, uppstammad rhododendronbuske på Östra kyrkogården sitter Johan Fors i stenlaget och fyller i texten på en gravsten.

Även 2021 präglades av coronapan-demin med regelbundna avstämningar i förvaltningsledningen kring vårt beredskapsläge. De som kunde arbetade hemifrån i stor utsträckning. Sjukfrånvaron bland medarbetarna var visserligen lägre än 2020 men högre än åren dessförinnan. Statistiken visar på färre avlidna, begravningsceremonier, kremationer och gravsättningar än under 2020, men belastningen på begravningsprocessens olika delar var ändå stor på grund av att vi behövde ha en hög beredskap inför pandemins utveckling. Vi följde också noga myndigheternas restriktioner kring hur många som fick delta vid begravningar i våra ceremonilokaler.

Under hösten lättade myndigheterna

på restriktionerna och vi planerade för ett gemensamt julbord för medarbetarna. Tyvärr ökade smittspridningen på nytt och åtgärderna mot smittspridning strammades åt. Vi beslöt att träffas i mindre grupper för julfika i våra lunchrum.

Arbetet under året flöt på trots pandemin och vi jobbade intensivt med stora och viktiga frågor som påverkade vår organisation och vår verksamhet. Vi tog fram ett av våra viktigaste styrdokument, Riktlinjer för begravningsverksamheten, som anger de övergripande och långsiktiga principerna och inriktningarna för verksamheten. Dokumentet fastställdes i oktober 2021 av vårt högsta beslutande organ, begravningsdelegerade.

I riktlinjerna beskrivs vår vision och vår värdegrund som säger hur vi ska ta oss an vårt uppdrag i ett mångkulturellt samhälle med hög tillväxt- och förändringstakt. Så här är vår vision formulerad:

- Våra begravningsplatser ska vara rum för sorg, minnen och existentiella tankar.
- Begravningsplatserna ska ge utrymme för kulturell och religiös mångfald.
- Vi ska bidra till förståelse mellan människor när död och sorg är närvarande.
- Vi ska visa omsorg om både avlidna och efterlevande.

Värdegrunden handlar bland annat om likabehandling, professionalism, transparens, att vi gravsätter avlidna med re-

Ovan: Vi kontrollerar och lägger ned gravstenar som vi bedömer är instabila och kan medföra en fara för besökare eller medarbetare. Stenarna ska klara en belastning med 35 kilos tryck. Det fanns inga dubbar som säkrade den här stenen. Robin Lambro i stenlaget får hjälp av gravvare Krister Karlsson att lägga ned den.

Nere till höger: Skunkkalla är en av flera invasiva främmande arter som vi bekämpar på våra begravningsplatser för att främja den biologiska mångfalden.

Till höger: Den vackra smidesgrinden i entrén till Nya Varvets kyrkogård har renoverats och återfått sin forna glans. Gullregnet pryder entrén ytterligare.

spekt och värdighet, att vi har en välskött miljö både ute och inne samt att vi arbetar med hållbarhet i flera dimensioner. Riktlinjerna anger också vilka områden vi ska prioritera under mandatperioden fram till 2024, nämligen:

- Säkra tillgången till begravningsmark på lång sikt
- Kommunikativ organisation både internt och externt
- Ekologisk hållbarhet med fokus på fossilfri verksamhet 2030
- Omvärldsbevakning
- Kontinuerlig kompetensutveckling
- Beakta barnperspektivet

Arbetet med att hitta ny begravningsmark i samarbete med Göteborgs stad

fortsätter. Att skapa en eller flera nya begravningsplatser är ett sätt att öka tillgången på gravplatser i Göteborg, men det kommer att ta tid. Andra sätt, som vi arbetar med kontinuerligt, är att utöka antalet gravplatser på befintliga kyrkogårdar.

Under året kunde vi börja ta i bruk det nya kistgravfält som anlades på Björlanda kyrkogård under 2020. Vi började också anlägga två nya gravfält på Kviberg Dalen som ska ge 800 nya kistgravplatser. Det ena fältet blir en muslimsk begravningsplats och det andra fältet rymmer traditionella kistgravplatser med ryggäckar. Fälten färdigställs våren 2022.

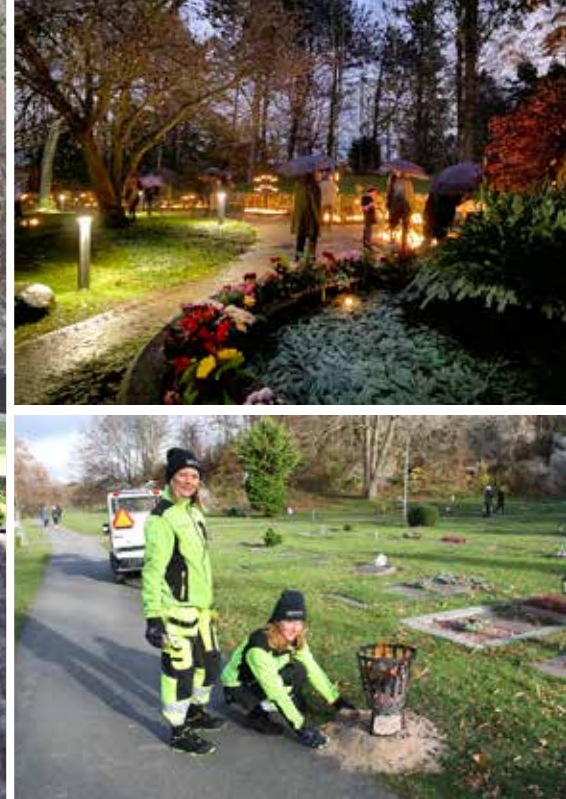
Under 2021 anlade vi också en ny askgravlund på Angereds nya kyrkogård

med plats för askor efter 900 personer och på Västra kyrkogården utökade vi den befintliga askgravlunden och skapade plats för ytterligare 2 000 askor.

Under året har vi utfört olika undersökningar och påbörjat projektering inför att vi ska bygga ut Tuve kyrkogård med fyra hektar, en yta som motsvarar åtta fotbollsplaner. Byggstart beräknas ske under andra halvan av 2023.

Även på Torslanda kyrkogård har vi förberett och projekterat för att anlägga en minneslund och askgravlund.

Allt vi gör handlar förstås inte om att skapa nya gravplatser. För miljöns skull har vi till exempel kartlagt vårt brännbara avfall och ska jobba vidare med att

försöka minska avfallsmängden. För att främja den biologiska mångfalden arbetar vi bland annat med att ta bort främmande invasiva arter på våra begravningsplatser. Exempelvis växer den uppseendeväckande gula skunkkallan i en bäckravin på Billdals kyrkogård.

Vi fortsätter också att inventera skyddsvärda träd och skapa fler miljöer där insekter och andra djur trivs, till exempel högstubbar och faunadepåer.

Läs gärna mer om vårt miljö- och hållbarhetsarbete på sidan 14.

Ett tekniskt projekt som pågått i flera år är att separera dag- och spillvatten på Västra kyrkogården. Vi har också renoverat vår anläggning för rening av dräneringsvatten på Fridhems kyrkogård.

Stensäkerhet är ett annat viktigt område vi jobbar med. Vi kontrollerar årligen alla stående gravvårdar (gravstenar och liknande) som är upp till 1,5 meter höga. Det rör sig om cirka 80 000 stenar. Vi har också kontrollerat de 700 gravvårdar som är högre än 1,5 meter och står under årlig kontroll. 166 gravvårdar har lagts ned under året, för att de inte ska utgöra en fara för besökare eller våra medarbetare.

För att öka tillgängligheten för exempelvis besökare med rullator har vi renoverat minneslundan på Lundby gamla kyrkogård och gjort om stenläggningen så att den blir jämnare. Vi har också bytt markunderlag på gångvägar på Angereds, Tuve och Torslanda kyrkogårdar.

För att hålla begravningsplatserna i ett ordnat och värdigt skick, vilket är vårt ansvar enligt begravningslagen, har vi inte bara skött om gravplatser, markytor, träd och växter med stor omsorg utan bland annat också renoverat murar och staket. Exempelvis är tolv sektioner järnstaket på Djurgårdskyrkogården renoverade och klara liksom smidesgrinden i entrén till Nya Varvets kyrkogård.

För att öka kompetensen bland våra medarbetare genomför vi olika utbildningar. Under 2021 har till exempel sex av våra krematorietekniker utbildats och godkänts utifrån att nationella krav på pannskötarutbildning ställs från 1 december 2022.

Överst: Många besöker begravningsplatserna på alla helgons dag. Överst minneslundarna på Västra kyrkogården och Kviberg. Joline Nilsson och Adriana Cozma ser till att eldkorgen på Västra står stadigt.

Till höger: Korvgrillning uppskattas under en paus i arbetet. Rosario Ahumada, Stefan Blomberg, Per-Åke Larsson, Joakim Strandberg, Marcus Carlsson och Elisabeth Westerberg möts över grillarna.

Ovan: Efter en mild höst kom snön till första advent och överraskade oss mitt i en häckplantering!

Vi tar också hand om våra fastigheter och ser över brandsäkerhet och serviceavtal, gör energibesparande insatser och mindre fastighetsrenoveringar.

Under hösten påbörjade vi ett arbete med att byta ut delar av oxellallén på Lundby nya kyrkogård. Träden i allén är angripna av svampen honungsskivling som sprider sig genom svarta platta strängar, så kallade rhizomorfer, genom jorden. Därför har vi också grävt upp och forslat bort 150 kubikmeter jord och fräst upp gamla stubbar efter träd som vi tagit bort. Vi har fått tillstånd av Länsstyrelsen att ersätta oxlarna med avenbok som är motståndskraftig mot honungsskivling.

Större händelser under hösten 2021 var allhelgonafirandet, kyrkovalet samt en förändring av vår organisation.

Medarbetarnas upplevelse var att färre än vanligt besökte våra kyrkogårdar på Alla helgons dag 2021. Inte heller detta år vågade vi bjuda på kaffe på grund av pandemin – vi hoppas på kommande höst.

Efter kyrkovalet i september fick vi nya förtroendevalda i begravningsdelegerade och begravningsstyrelse. Det är kyrkofullmäktige i Göteborgs församlingar och pastorat som utser begravningsdelegerade och därför påverkar kyrkovalets resultat indirekt hur begravningsamfälligheten styrs.

Under hösten förberedde förvaltningsledningen en justering av vår ännu relativt

nya organisation, som sedan genomfördes vid årsskiftet.

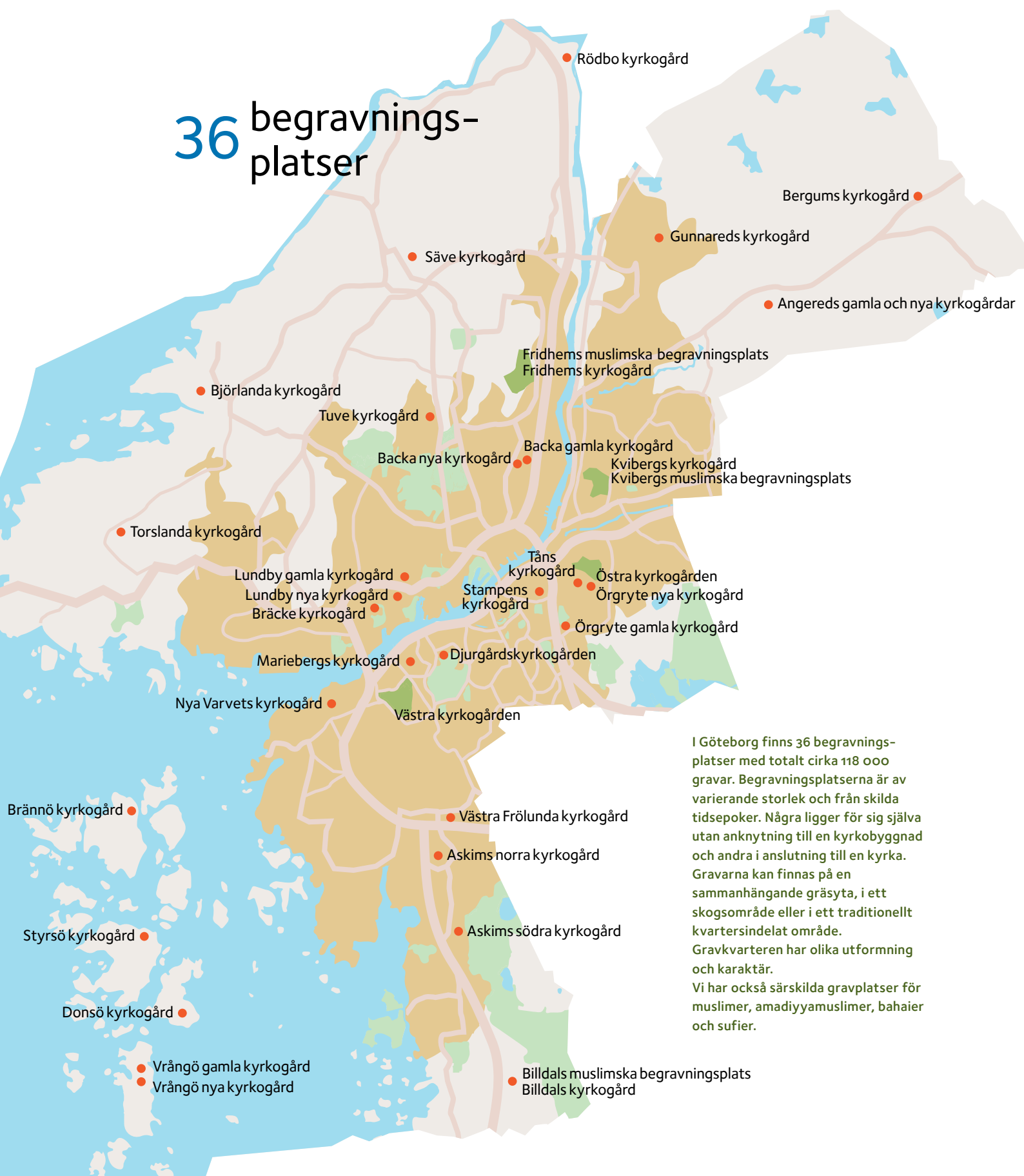
Förändringen innebär att begravningsavdelningen försvinner och ersätts av tre enheter:

- utveckling och förvaltning
- begravningsexpedition och kapell
- gräveri, verkstad och förråd

Syftet med förändringen är att göra det tydligt vilka funktioner som är geografiskt uppdelade (skötselavdelningen) respektive vilka funktioner som är förvaltningsövergripande (de tre enheterna).

Mer information om vår organisation hittar du på sidorna 12-13.

36 begravningsplatser

I Göteborg finns 36 begravningsplatser med totalt cirka 118 000 gravar. Begravningsplatserna är av varierande storlek och från skilda tidsepoker. Några ligger för sig själva utan anknytning till en kyrkobyggnad och andra i anslutning till en kyrka. Gravarna kan finnas på en sammanhängande gräsyta, i ett skogsområde eller i ett traditionellt kvartersindelade område. Gravkvarteren har olika utformning och karaktär. Vi har också särskilda gravplatser för muslimer, amadiyyamuslimer, bahaier och sufier.

7 ceremoni-lokaler

GRAVSKICK
Det finns flera olika gravskick (sätt att begravas) att välja på i Göteborg. Kist- och urn-gravar upplåts med gravrätt i 25 år. Gravrätten kan förlängas med 25 år i taget. För minneslunder och askgravlunder finns ingen gravrätt. För askgravlund gäller att man kan närvara vid gravsättning samt att namnplakett får sättas upp. För namnplaketten debiteras en kostnad och Göteborgs begravningsamfällighet garanterar att namnplaketten finns där under 25 år. I minneslundarna är gravsättningen helt anonym och man har inte rätt att närvara vid gravsättningen, alltså när askan grävs ned. Smyckning sker på gemensam plats både i askgravlunder och minneslunder.

KREMATORIET
Krematoriet på Kviberg är regionalt och har byggts ut för att betjäna ett större geografiskt område. Här genomfördes under året 6351 kremeringar, varav 53 procent från Göteborg och 47 procent från övriga regionen. Vi ser en ökning i antalet kremationer över tid och det är de utsocknes som står för ökningen. Totalt finns här åtta ugnar och miljötillståndet möjliggör 10000 kremeringar per år. Normalt får vi använda sex ugnar samtidigt, men under pandemiåren 2020 och 2021 har vi fått dispens för att använda alla åtta.

CEREMONILOKALER
Genom begravningsavgiften har man tillgång till våra kapell/ceremonilokaler som är till för alla typer av begravningsceremonier. Kapellen är olika stora, från olika tidsepoker och finns på våra större begravningsplatser. På Fridhems kyrkogård finns Fridhems kapell, på Kvibergs kyrkogård finns Sankt Sigrids och Sankt Olofs kapell, på Östra kyrkogården finns Östra kapellet, på Västra kyrkogården finns Sankt Lukas och Sankt Markus kapell och på Billdals kyrkogård finns Ambjörnhagens ceremonilokal.

Siffror från vår verksamhet

Vi använder begravningsstatistiken som ett verktyg för planering och framförhållning för att kunna fullgöra vårt uppdrag som begravningshuvudman.

Här är några siffror som vi tror kan vara intressanta för fler än oss som arbetar i begravningssamfälligheten.

Antal avlidna och kremerade samt uppgifter om begravningsceremonier

	2021	2020	2019	2018
Antal avlidna folkbokförda i Göteborg	4 189	4 556	4 096	4 262
- därav antal kremerade	3 348	3 740	3 291	3 450
- därav andel kremerade (i procent)	79,9	82,1	80,3	80,9
Antal begravningsceremonier i våra kapell/ceremonilokaler	1 603	1 738	1 415	1 604
Antal deltagare i begravningsceremonierna sammanlagt	26 846	36 298	43 457	46 448
Antal deltagare i genomsnitt per begravningsceremoni	16,7	20,9	30,7	29,0

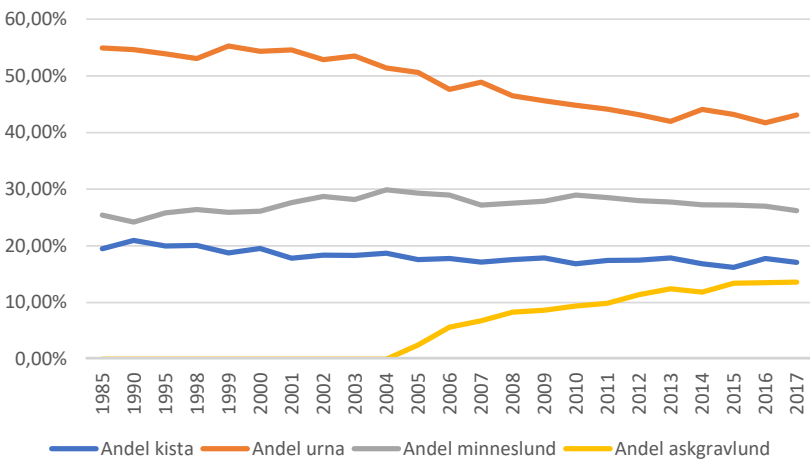
Val av sätt att begravas på

Totalt gravsattes 4 031 avlidna på begravningsplatserna i Göteborg under 2021.

Vi erbjuder fyra olika gravskick, alltså sätt att begravas på, och så här fördelades de 4 031 avlidna på de fyra gravskicken. Fördelningen skilde sig bara marginellt i procent sett från året innan.

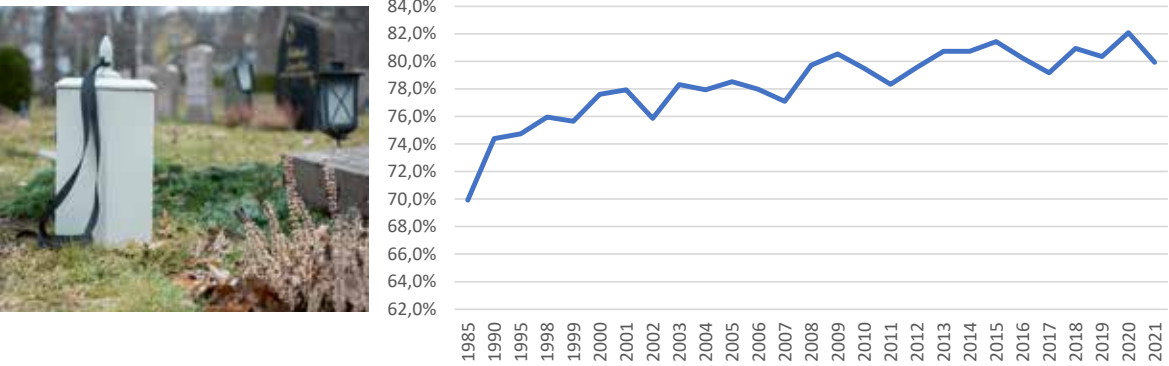

Fördelning per gravskick sedan 1985 (i procent)

Nya gravskick kommer till
Kurvorna visar hur fördelningen på olika gravskick utvecklats sedan 1985. Den gula linjen anger hur stor andel som valt att begravas i askgravlund. Den visar på 0 fram till 2004 eftersom vi innan dess inte hade den typen av gravskick i Göteborg. Under 2022 projekterar vi också för askgravplatser. På sikt kan vi alltså erbjuda fem olika gravskick.

Så stor andel av de avlidna i Göteborg kremeras (i procent)

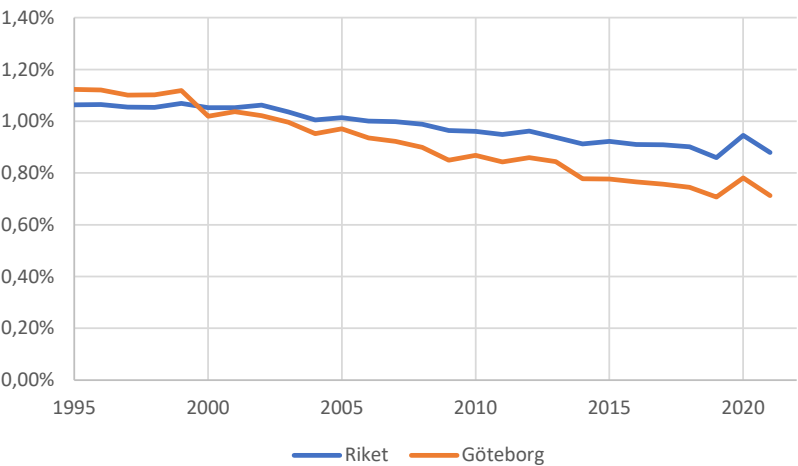

Kremation är ett relativt nytt sätt att hantera våra avlidna i Sverige. Den första kremeringen i landet ägde rum i ett provisoriskt krematorium i Hagalund i Stockholm år 1887. Året därefter, 1888, legaliserades kremation i Sverige genom regeringsbeslut. Landets andra krematorium låg på Östra kyrko-

gården i Göteborg och togs i bruk 1890. Det revs 1955. 1979 passerades 50-procentsstrecket, det vill säga fler än hälften av dem som avled i Sverige kremerades. 2021 kremerades 79,9 procent av de avlidna som var folkbokförda i Göteborg.

Källa: Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund (SKKF)

Relativ dödlighet i Göteborg respektive riket

Under 2021 avled 4 189 personer i Göteborg vilket motsvarade 0,71 procent av befolkningen. Motsvarande uppgift för 2020 var 4 556 personer eller 0,78 procent av befolkningen. Man kan se att den relativa dödligheten steg under det första stora pandemiåret 2020 men var lägre än normalt åren före och efter med 0,71 procent dödlighet både år 2019 och 2021.

Särskilda gravplatser

Upplåtelseakten för gravplatser riktade mot Mekka har ökat för varje år. 2020 var en topp med 192 upplåtna mot 168 under 2021. För närvarande finns gravplatser riktade mot Mekka på Billdals, Fridhems och Kvibergs begravningsplatser. Ytterligare områden planeras på Kviberg som invigs 2022 och på Tuve, där projektering pågår.

Så många gravar tar vi hand om

Det finns cirka 118 000 gravar på Göteborgs begravningsplatser. Av dem skötte vi i begravningssamfälligheten cirka 38 procent under 2021, övriga tar gravrättsinnehavarna själva hand om.

År	Antal gravar vi sköter om
2021	44 336
2020	43 795
2019	43 445
2018	43 754

OM begravning

En del av Svenska kyrkan

Den som har begravningsansvaret i ett område kallas för huvudman. I Sverige är det församlingar inom Svenska kyrkan som har det ansvaret, utom i Stockholm och Tranås där kommunen har uppdraget. Huvudmannen är skyldig att ordna gravplatser till alla som vid dödsfallet är folkbokförda inom det egna förvaltningsområdet. Huvudmannen ansvarar också för att det i närområdet finns särskilda gravplatser för dem som inte tillhör något kristet trossamfund.

Organisation

Göteborgs begravningssamfällighet bildades 1 januari 2018 i samband med att Göteborgs kyrkliga samfällighet ombildades till nio församlingar/pastorat och en enhet med ansvar för den samlade begravningsverksamheten i Göteborg.

Samfälligheten styrs av förtroendevalda inom

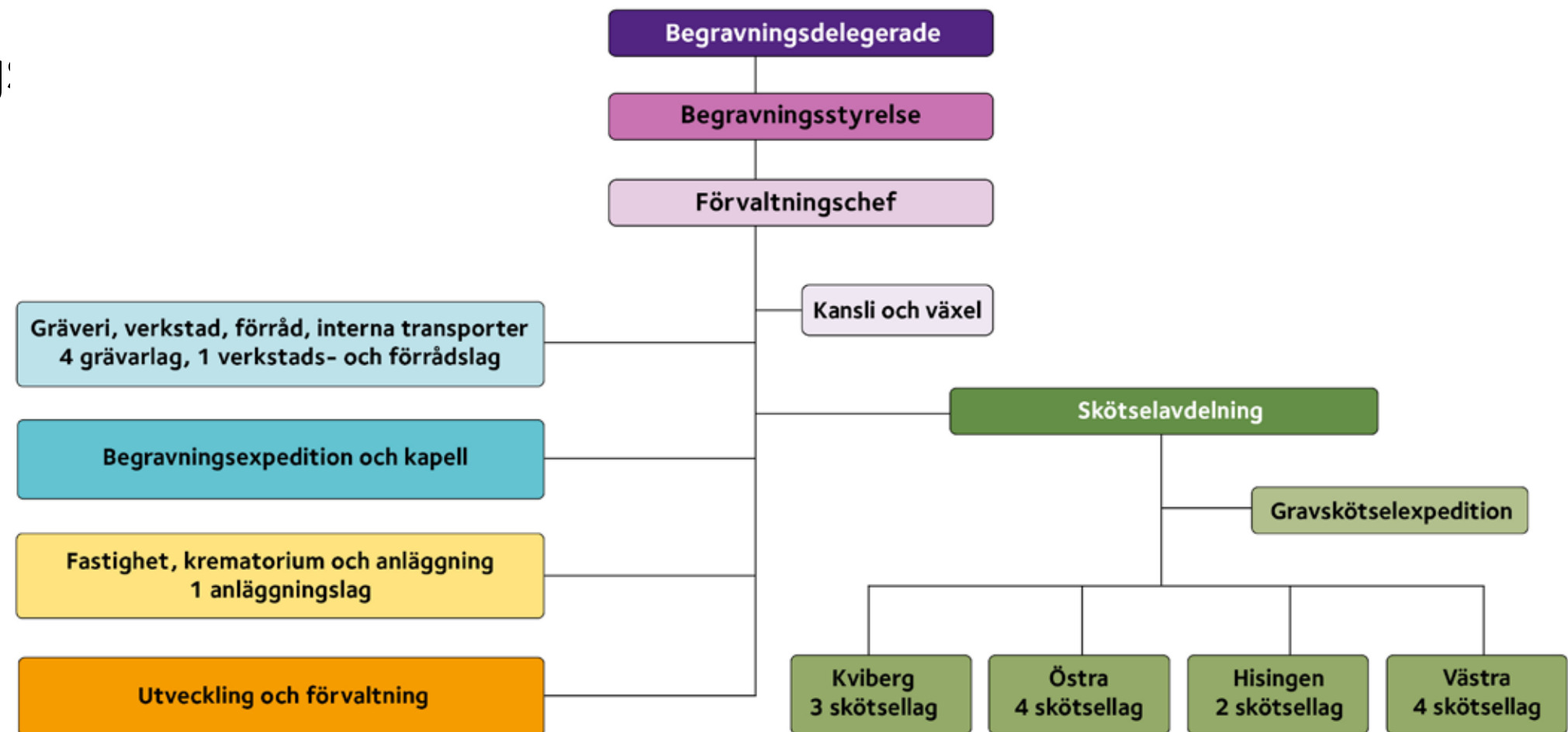

Svenska kyrkans församlingar och pastorat i Göteborg. Begravningsdelegerade är organisationens högsta beslutande organ och ledamöterna utses av och bland kyrkofullmäktiges ledamöter i de nio församlingarna/pastoraten i Göteborg. Begravningsdelegerade beslutar om övergripande

mål och riktlinjer för verksamheten och utser en begravningsstyrelse.

Begravningsstyrelsen leds av en kyrkoherde som utses av och bland de nio kyrkoherdarna i Göteborg.

Begravningssamfälligheten leds av förvaltningschefen som till sin hjälp under 2021 hade tre avdelningschefer och sex enhetschefer. I slutet av året förbereddes en organisationsförändring som genomfördes vid årsskiftet 2021/2022.

Medarbetare

I begravningssamfälligheten arbetar cirka 175 personer och under sommarhalvåret ytterligare ungefär 130 säsonganställda. Flertalet medarbetare arbetar med skötsel och underhåll ute på begravningsplatserna. På krematoriet, bland grävorna, i verkstäder, i de sju kapellen, på våra expeditioner och kontor finns cirka 50 medarbetare i olika yrkeskategorier – krematorietekniker, gravgrävare, administratörer, kapellvaktmästare, lokalvårdare, planeringsingenjörer med flera. Drygt 40 procent av medarbetarna är kvinnor och knappt 60 procent är män.

Begravningssamfälligheten strävar efter en hållbar och hälsosam arbetsmiljö. Vi är övertygade om att vi som organisation då gör det bästa arbetet för göteborgarna.

Uppdrag

Göteborgs begravningssamfällighet ansvarar för begravningsverksamheten i enlighet med begravningslagen och förvaltar de allmänna begravningsplatserna i Göteborg. Dessutom erbjuder samfälligheten gravskötsel för enskilda. Ansvarsområdet överensstämmer med Göteborgs kommungräns.

Göteborgs begravningssamfällighet omfattar 36 aktiva begravningsplatser och fyra där gravsättning inte längre sker. Totalt finns drygt 118 000 gravar, ett regionalt krematorium med åtta ugnar, sju begravningskapell/ceremonilokaler, tio minneslundar och tio askgravlundar.

(Fortsättning på nästa sida)

Vi finslipar organisationen. Göteborgs begravningssamfällighet bildades 1 januari 2018 och organisationen har justerats i ett par omgångar sedan dess. Den senaste förändringen förbereddes hösten 2021 och trädde i kraft 1 januari 2022. Skissen ovan visar den nya organisationen.

Förändringen innebär att begravningsavdelningen försvinner och ersätts av tre enheter:

- utveckling och förvaltning
- begravningsexpedition och kapell
- gräveri, verkstad och förråd

Enheten utveckling och förvaltning är helt ny och omfattar planeringsingenjörer, kyrkogårdsingenjör, trädgårdsingenjör, landskapsingenjör, planerare samt medarbetare som arbetar med stensäkerhet och vanvårdade gravar.

Syftet är att göra det tydligt vilka funktioner som är geografiskt uppdelade (skötselavdelningen) respektive vilka funktioner som är förvaltningsövergripande (de tre enheterna) samt att underlätta planering och samarbete i projekt som rör hela eller delar av vår förvaltning.

Begravningsavgiften

Kostnaderna för begravningsverksamheten täcks av begravningsavgiften. 2021 uppgick den till 25,3 öre per intjänade 100 kronor, för 2022 blir motsvarande siffra 26,1 öre. Avgiften betalas av alla som är folkbokförda i Sverige och som betalar kommunal inkomstskatt. Begravningsavgiften bekostar bland annat rätt till gravplats i 25 år, kremering och lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler för alla som är folkbokförda i Sverige. Avgiften är enhetlig i hela landet (undantaget Stockholm och Tranås) och den fastställs och fördelas av Kammarkollegiet inför varje nytt kalenderår.

Begravningsombud

Länsstyrelsen utser begravningsombud. Deras uppgift är dels att granska begravningsverksamheten, dels att se till att personer som inte tillhör Svenska kyrkan får sina intressen tillgodosedda. Ombuden deltar vid begravningsstyrelsens sammanträden.

Regelverk och styrning

Utöver lagar och förordningar följer begravnings-samfälligheten inomkyrkliga regelverk som kyrko-ordningen (KO) och Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB) där de är tillämpliga. Samfälligheten är medlem i Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation (SKAO) och tillämpar Svenska kyrkans kollektivavtal.

Begravningsdelegerade har fastställt styrande dokument för styrelsens och förvaltningens arbete. Vision, övergripande mål och budget implementeras successivt i verksamheten, där miljömålen ställs alltmer i fokus.

Miljö- och hållbarhetsarbete

Begravnings-samfälligheten använder miljöledningssystemet Svensk miljöbas. Systemet innebär att vi kontinuerligt förbättrar vårt miljöarbete. Vår huvudsakliga påverkan på klimatet kommer från transporter och arbetsfordon, samt användningen av olja i det gamla krematoriet. Krematorie-verksamheten är tillståndspliktig enligt miljöbalken och vi har tillstånd att utföra 10 000 kremationer per år. Under 2021 utförde vi 6 351 kremationer och vid cirka två tredjedelar av dem använde vi RME som är ett förnybart bränsle gjort på rapsolja.

Under 2021 påbörjade vi installation av laddstolpar för förvaltningens bilar. Målet är att verksamheten ska bedrivas fossilfritt 2030.

INGÅR i begravningsavgiften

- Lokal för förvaring (bisättning) och visning av den avlidna
- Transporter inom Göteborg efter bisättning
- Lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler
- Kremering
- Gravöppning, gravsättning och återställning av gravplats
- Gravrätt i 25 år för kist- eller urngrav

INGÅR INTE i begravningsavgiften

- Kista eller urna
- Svepning eller tvagning
- Transporter till bisättningslokal på annan ort än Göteborg
- Dödsannons, blommor, lokal för minnesstund
- Begravningsceremoni inklusive förrättare
- Processionsbärning av kista till graven
- Gravanordning på gravplatsen (gravsten, gravram med mera)
- Gravskötsel
- Bouppteckningskostnader
- Kostnader för begravningsbyråttjänster

Begravnings-samfälligheten strävar efter att återanvända så mycket organiskt avfall från verksamheten som möjligt. På Fridhems, Västra och Kvibergs kyrkogårdar finns större kompostanläggningar som är anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Under 2021 kartlade vi vårt brännbara avfall. Resultatet visar att mycket av avfallet består av gravprydnader som gravrättsinnehavarna tar med till begravningsplatserna. Vi jobbar vidare med en plan för hur vi ska kunna minska det brännbara avfallet.

Vi har också fortsatt arbetet med att separera spill- och dagvatten från byggnader och kompostanläggningar på Västra kyrkogården.

Under 2021 påbörjade Svenska kyrkan ett nationellt projekt med syfte att ta fram en metod för att inventera naturvärden på kyrkogårdar. Vi deltar i projektet och bland annat har en testinventering gjorts på Östra kyrkogården som ska följas upp under kommande år.

Rum för mångfald

Begravnings-samfälligheten är till för alla, oavsett vilken tro eller livsåskådning man har. För oss är det viktigt att var och en känner sig välkommen och att allas behov av ett sista vilorum tillgodoses. Vi vill bidra till dialog och förståelse människor emellan även när sorg och död är närvarande.

Begravnings-samfällighetens ekonomi 2021

Den formella årsredovisningen för 2021 med tillstyrkt revisionsberättelse publiceras på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/gbs. I denna rapport finns den ekonomiska grundinformationen i sammanfattad form.

Så finansieras verksamheten

Begravnings-samfälligheten omfattar

- den lagbundna begravningsverksamheten,
- serviceverksamhet som utgörs av gravskötsel och namnplaketter som privatpersoner betalar för,
- näringsverksamhet som innefattar uthyrning av fastigheter och mark som är skattepliktig,
- uthyrning av fastigheter som ej är skattepliktig.

Begravningsverksamheten finansieras till största delen av den begravningsavgift som betalas av alla som är folkbokförda i Sverige. Avgiften är enhetlig i hela landet och den fastställs och fördelas av Kammarkollegiet inför varje nytt kalenderår.

Samfällighetens ekonomiska trygghet garanteras genom att vi finansieras av den obligatoriska begravningsavgiften. Meningen är att verksamheten varken ska ge över- eller underskott. Om det ändå uppstår så regleras detta av Kammarkollegiet genom en justering av begravningsavgiften två år i efterhand. Det innebär samtidigt att det inte uppstår något eget kapital för begravningsverksamheten och soliditeten blir därmed jämförelsevis låg. Under 2021 uppgick den till 1,1 procent. Det egna kapital som finns hör till de verksamheter som inte är begravningsverksamhet.

Årets resultat och ställning

Årets resultat som redovisas i resultaträkningen kommer från verksamheter som inte är begravningsverksamhet, det vill säga närings- och serviceverksamhet med mera. Resultatet är ett överskott med 1 493 tkr (tusen kronor), vilket avviker med +838 tkr jämfört med det budgeterade resultatet (och avkastningskravet) +655 tkr.

Eget kapital inom närings- och serviceverksamheten uppgår efter årets resultat till 5 612 tkr.

Resultatet för begravningsverksamheten är +13 348 tkr och har enligt Svenska Kyrkans redovisningsregler bokförts som en skuld i bokslutet. Skulden kommer att regleras i samband med att begravningsavgiftens storlek för år 2023 beräknas.

I årets resultat ingår för mycket utbetalad begravningsavgift 2021 med 5 969 tkr. Om man räknar bort den summan är begravningsverksamhetens resultat +7 379 tkr jämfört med budget.

Den begravningsavgift som redovisas som intäkt i resultaträkningen motsvarar det belopp som erfordras för att bedriva årets begravningsverksamhet. Årsresultatet blir med andra ord redovisningsmässigt alltid noll.

Kommentarer till årets resultat

2021 har begravningsverksamheten jämfört med den budget som fastställts av begravningsdelegerade uppvisat en avvikelse med +7 379 tkr. Avvikelsen kan till största delen förklaras med mer övriga intäkter, 3,7 mkr (miljoner kronor). De kommer från högre intäkter för kremationer än budgeterat (1,3 mkr), statliga bidrag för ersättning av sjuklönekostnader (1 mkr) och sålda maskiner (0,8 mkr).

Våra kostnader har också varit 3,6 mkr lägre än budgeterat. Här är 3,2 mkr lägre personalkostnader i samband med vakanser, vård av barn med mera. En större post bland övriga kostnader som är lägre än budget är intern administration (1,9 mkr). Det kommer sig till stor del av att köp av tjänster från stiftets servicebyrå från 2021 sker efter en förändrad debiteringsmodell och utan moms med retroaktiv återbetalning från 2019.

Diverse poster som fastighetsunderhåll, förbrukningsinventarier, växter och gränis med mera har också bidragit till den positiva budgetavvikelsen.

Kostnaderna har kunnat inrymma oplanerade utgifter med 3,9 mkr i samband med utbyggnad av kistgravsområdet Kviberg Dalen, där det visade sig att ledningarna för dagvattnet var i sämre skick än beräknat vid projekteringen.

Investeringsutgifterna har 2021 uppgått till 18,3 mkr och det budgeterade anslaget var 20,3 mkr. De två största projekten har varit begravningsmark 7,8 mkr och förnyelse av maskiner, 5,6 mkr. Övriga projekt avser beredning av gravplatser och minneslundar samt fastighetsåtgärder.

Resultaträkning

	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter (tkr)			
Begravningsavgift	176 244	174 850	167 418
Övriga verksamhetsintäkter	37 577	41 642	42 362
Summa verksamhetens intäkter	213 821	216 492	209 779
Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader	-110 364	-110 657	-107 384
Övriga verksamhetskostnader	-100 107	-102 995	-101 504
Summa verksamhetens kostnader	-210 471	-213 652	-208 887
Verksamhetens resultat	3 349	2 840	892
Finansnetto	-2 219	- 2 087	-818
Resultat efter finansiella poster	1 131	752	74
Skatt på näringsverksamhet	4	-22	-21
Årets resultat	1 134	730	53

Balansräkning

	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR (tkr)				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	442 955	448 483	452 999	444 079
Finansiella anläggningstillgångar	28 210	28 210	28 211	28 403
Summa anläggningstillgångar	471 165	476 693	481 210	472 482
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar	5 983	6 544	12 487	14 146
Kassa och bank	27 881	24 283	19 756	26 069
Summa omsättningstillgångar	33 864	30 827	32 243	40 215
SUMMA TILLGÅNGAR	505 029	507 520	513 453	512 697
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital	5 612	4 119	2 985	2 255
Långfristiga skulder	280 340*	403 526*	466 244	462 017
Kortfristiga skulder	219 077*	99 875*	44 224	48 425
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	505 029	507 520	513 453	512 697

* Här har vi förändrat redovisningsprincipen från och med 2021. Samfällighetens skulder till kreditinstitut som förfaller inom tolv månader tas upp som kortfristiga skulder (i stället för långfristiga) i balansräkningen, även om avsikten är att de ska förlängas. Beloppen för jämförelseåret 2020 har räknats om på motsvarande sätt.

Revision

Revisionen har utförts av förtroendevalda revisorer och auktoriserad revisor och är överlämnad utan anmärkningar.

Revisorer: Ulf Ulkner, auktoriserad revisor, samt Jan-Erik Lindström, Christina Stendahl och Stefan Caplan.

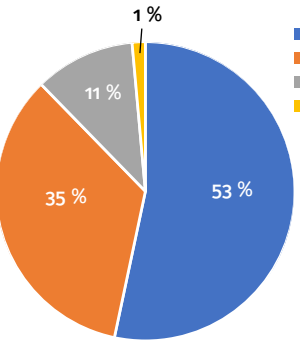
Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar	2021	2020	2019	2018
Medelantalet anställda (heltidstjänster)	222	218	215	215
Resultat (tkr)				
Verksamhetens intäkter	211 757	213 821	216 492	209 779
Verksamhetens resultat	3 439	3 349	2 840	892
Resultat från finansiella investeringar	-1 801	-2 219	-2 087	-818
Årets resultat	1 493	1 134	730	53
Begravningsverksamhetens nettokostnader	173 621	176 243	174 850	167 418
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (i procent)	53,2	51,6	51,1	50,9
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (i procent)	10,5	10,3	9,5	8,0
Ekonomisk ställning				
Eget kapital (tkr)	5 612	4 119	2 985	2 255
Soliditet (procent)	1,1	0,8	0,6	0,4
Likviditet (procent)	15,5*	30,9*	72,9	83,1

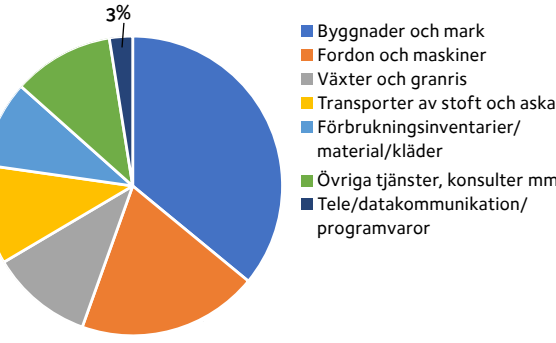
* Likviditeten påverkas av ändrad redovisningsprincip för kort- respektive långfristiga skulder, se föregående sida.

DEFINITIONER:
Begravningsverksamhetens nettokostnader: Begravningsverksamhetens totala kostnader minus övriga intäkter och ränteintäkter.
Personalkostnader/verksamhetsintäkter: Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med verksamhetens intäkter.
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter: Beräknas som av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med verksamhetens intäkter.
Soliditet: Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).
Likviditet: Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder

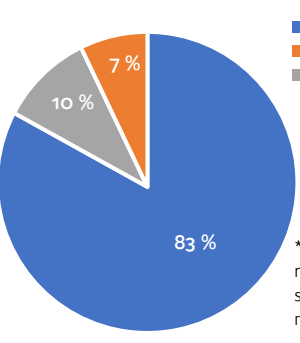
Kostnader totalt, 211 miljoner kronor

Specifikation övriga kostnader, 73 miljoner

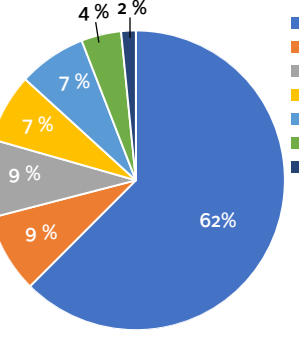

Intäkter totalt, 226 miljoner kronor*

* Begravningsverksamhetens resultat på +13,3 miljoner samt finansiella intäkter på 1,2 miljoner är medräknade.

Specifikation övriga intäkter, 15,9 miljoner

Begravningsstyrelsen

Eric Muhl
ordförande

Ann-Marie Ericson (S)
vice ordförande

Sten Janson (POSK)
andre vice ordförande

Magnus Nilsson (S)

Reino Kedegård (S)

Mauritz Palm (POSK)

Kent Wikström (POSK)

Gunilla Gjöthlén (ÖKA)

Tomas Rosenlundh (ÖKA)

Begravningsombud

Begravningsombuden är förordnade av Länsstyrelsen från 1 januari 2019 till 31 december 2022 och de är:

Marianne Lindblom
Evert Eggelind
Ulla Y Gustafsson

Ulla Y Gustafsson valde att avgå vid årsskiftet 2021/2022 och Länsstyrelsen utser en efterträdare. Huvuduppgifterna för ett begravningsombud är att tillvarata intresset för dem som inte tillhör Svenska kyrkan samt att kontrollera att begravningsavgiften används på rätt sätt. På begravningsamfällighetens webbsida svenskakyrkan.se/gbs/begravningsombud hittar du mer information och kontaktuppgifter till ombuden.

Två namn blev ett

Tidigare har vi använt de båda namnen Göteborgs begravningsamfällighet och Göteborgs kyrkogårdsförvaltning vilket har skapat en otydlighet. Den 4 november 2020 beslöt därför begravningsstyrelsen att vi i fortsättningen ska använda det formella namnet Göteborgs begravningsamfällighet i både intern och extern kommunikation.

Svenska kyrkan
GÖTEBORGS
BEGRAVNINGSSAMFÄLLIGHET

031-731 80 80

www.svenskakyrkan.se/gbs

Organisationsnummer: 252004-9020